

A Fővárosi Ítéltábla dr. Karsai Dániel Ügyvédi Iroda (fél címe 1., eljáró ügyvéd: dr. Karsai Dániel) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, Imre Ügyvédi Iroda (fél címe 2, eljáró ügyvéd: dr. Imre András) által képviselt Pallas Athéné Domus Animae Alapítvány (1014 Budapest, Uri utca 21.) alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. december 16. napján meghozott 25.P.22.577/2015/4. számú ítélete ellen az alperes részéről 5. és 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy az alperes jogosult a kiadni rendelt adatokban felismerhetetlenné tenni a természetes személy pályázók személyes adatait.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletével kötelezte az alperest, hogy közölje a felperessel az alperes által a 2014-2015. akadémiai évben az alperes által PhD ösztöndíj, kutatói mobilitás, vendégkutatók, konferencia, előadások és tananyagfejlesztés tárgyában kiírt pályázatok vonatkozásában az egyes pályázatokra hány jelentkezés érkezett; azokon kik, mekkora összeget nyertek; a nyertesek a pályázati összeg odaítélésének fejében milyen vállalásokat tettek, ezeket mikor teljesítették, illetve ha még nem teljesítették mikor jár le annak teljesítési határideje.

Kötelezte az alperest azon szerződések kiadására, melyeket a fenti pályázatok nyerteseivel kötött, valamint a nyertesek részére történt kifizetések alapjául szolgáló iratokat.

Elutasította a keresetet arra vonatkozóan, hogy mekkora kerete van a jegybanknak az összes pályázatra a 2014-2015-ös akadémiai évben és mekkora lesz a 2015-2016-os akadémiai évben.

Az alperest 38 000.-Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint az alperest, mely határozott időre létrejött nyílt alapítvány, a Magyar Nemzeti Bank alapította 2013. november 7-én. Céljai közé tartozik a közigazgatási, pénzügyi szakemberképzés támogatása, interdiszciplináris kutatások támogatása, a művelődés, az oktatás támogatása, fejlesztése, felsőoktatáshoz kapcsolódó intézmények létrehozása,

oktatási tevékenység fejlesztése, felsőfokú intézmények, illetve tudományos intézmények szakmai és anyagi támogatása, hasonló célú szervezetekkel való együttműködés, Magyarország nemzetközi oktatási, kutatási együttműködésének erősítése, nevelés, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, a határon túli magyarság felsőoktatásának és az ehhez kapcsolódó tudományos kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása.

A felperes 2015. február 25-én elektronikus levélben közérdekű adatigényléssel fordult az alpereshez. A kérelemben foglaltak teljesítését az alperes 2015. március 3-án kelt válaszában megtagadta azzal, hogy az alapítvány szabályzatai, szerződései, kivéve az alapító okiratot és a beszámolót nem nyilvános iratok. A padabudapest.hu weboldalon található azok a nyilvános információk, melyeket jogszabályi kötelezettségének eleget téve nyilvánosságra hozott, köztük található azok a nyilvános pályázati felhívásainak dokumentumai is.

A felperes megváltoztatott keresetében a 2014-2015-ös akadémiai évre vonatkozóan a PhD ösztöndíj, kutatói mobilitás, vendégkutatók, konferencia, előadások, tananyagfejlesztéssel kapcsolatosan, kérte azon információk közlését, hogy

- az egyes pályázatokra hány jelentkezés érkezett,
- kik nyertek az egyes pályázatokon,
- milyen vállalkozásokat tettek a nyertesek a pályázati összeg fejében, ezeket mikor teljesítették (ha még nem teljesítették mikor jár le a teljesítési határidő)
- mekkora kerete van a jegybanknak az összes pályázatra a 2014-2015-ös akadémiai évben és mekkora lesz a 2015-2016-os akadémiai évben.

Kérte, hogy tegyék megismerhetővé a fenti pályázatokhoz tartozó szerződéseket azok mellékleteivel együtt, a pályázati szerződésekben foglaltak végrehajtásának adatait, a pályázathoz tartozó kifizetéseket, azon dokumentumokat (számlákat) melyek a kifizetés alapjai voltak.

Az alperes álláspontja szerint a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani annak tartalmi hiányossága, pontatlansága miatt. Érdemben a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felperes által igényelt adatok nem közérdekű adatok, az alperes nem lát el közfeladatot, közérdekű adatot nem kezel.

Az elsőfokú bíróság nem értett egyet azzal az alperesi hivatkozással, hogy a kereset érdemi tárgyalásra alkalmatlan. Annak az érdemi tárgyaláshoz szükséges tartalma ugyanis a megfogalmazás jogi szakismeretet nélkülöző jellegétől függetlenül megállapítható, értelmezhető volt.

Megállapította, hogy az alperes a felperes adatigénylésének az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) szerint meghatározott határidőben nem tett eleget, a felperes a keresetlevelet ezen törvény 31. § (1) bekezdésében írt határidőben benyújtotta.

Az alperesi védekezésre tekintettel elsősorban azt vizsgálta, hogy a felperes kérelme közérdekű adatok kiadására irányult-e. Idézte az Info tv. 3. § 5. pontja szerinti definíciót, az alapító személyére tekintettel az Alaptörvény 41. cikkét a Magyar Nemzeti Bankról, továbbá az MNB részletes feladatit meghatározó 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) releváns rendelkezéseit (3. § (1) bekezdés, 4. §, 5. § (1) és (4) bekezdés). Az alapító és az alapítvány közötti törvényi szabályozásra vonatkozóan az MNB tv. 162. § (2) bekezdését és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:378. §-t.

Mindezek alapján azt állapította meg, hogy az MNB vagyona nemzeti vagyon, a szervezet

közpénzből gazdálkodik Kifejtette, hogy közpénznek minősül valamennyi kizárólag állami tulajdonban álló szervezethez az állam által juttatott, vagy oda bármilyen más forrásból beérkező pénzeszköz. Megjegyezte, hogy az Alaptörvény 39. cikkének (2) bekezdése szerint mind a közpénzekkel, mind a nemzeti vagyonnal kapcsolatos adatok közérdekű adatok, így annak nincs jelentősége, hogy az MNB az államháztartás alrendszerei közé tartozik-e, azaz a költségvetési törvény hatálya alá vagy gazdálkodásáról maga dönt. Az MNB tv. 3. § és 4. §-ban írt céljai és feladatai alapján egyértelműen közfeladatot lát el, ezért a gazdálkodására vonatkozó adatok nem csak az Alaptörvény, de az Info tv. 3. § 5. pontja alapján is közérdekű adatoknak minősülnek.

Nem fogadta el azt az alperesi hivatkozást, hogy az alperes mint önálló jogi személyiséggel rendelkező vagyontömeg jött létre, és a kihelyezett vagyon felett az alapító közfeladatot ellátó szerv rendelkezési joga teljes mértékben megszűnt. Az alapítványt ugyanis az alapszabály szerint a kuratórium vezeti, a kuratórium elnöke személyében megegyezik a Magyar Nemzeti Bank elnökével, a kuratóriumi tagokat is az alapító nevezi ki. Ebből ugyanis az következik, hogy az alapítvány vagyonáról döntést hozó szervre az alapító meghatározó befolyást tud gyakorolni.

Azon vitás helyzet értékelése során, hogy a vagyonrendeléssel a közpénz, vagy nemzeti vagyon elveszítette-e ezen jellegét hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkében előírt követelményre a jogszabályok szövegének értelmezésével kapcsolatosan. Ezen követelmény szem előtt tartásával azt állapította meg, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésének helyes értelmezése alapján az alperes nemzeti vagyonnal és közpénzzel gazdálkodó szerv, ebből következően az általa kezelt adatok is közérdekű adatok, maga az alperes pedig az Info tv. hatálya alá tartozó közfeladatot ellátó szerv. Kiemelte, hogy miután az alapítónak kizárólag közfeladati vannak, alapítványt is csak feladataival és elsődleges céljával összhangban alapíthat, így az alperest is közfeladatot ellátó szervnek kell tekinteni.

Nem találta megalapozottnak az alperes hivatkozását arra, hogy a felperes által igényelt adatok közül azok, amelyek a pályázat végrehajtására, az odaítélésének feltételeire, valamint arra vonatkoznak, hogy a nyertes pályázók milyen vállalásokat tettek olyan döntés-előkészítés körébe tartozó adatok, melyek kiadására az Info tv. 27. § (5)-(6) bekezdései szerint nem köteles. E körben ugyanis kioktatás ellenére bizonyítást nem ajánlott fel, holott az Info tv. 31. § (2) bekezdés alapján ez egyértelműen a kötelessége volt.

A pályázatok végrehajtási adataival kapcsolatosan nem osztotta azt az alperesi álláspontot, hogy az az alperes gazdálkodásának olyan, számlaszintű ellenőrzését jelentette, melyre az Info tv. 30. § (7) bekezdésében írtak irányadók. Megállapítása szerint a perben e körben igényelt adatok ugyanis kizárólag a pályázatok időben és tárgykörben behatárolt részével voltak kapcsolatosak, ezek megismerése nem jelent alapot a számlaszintű, tételes ellenőrzéshez.

Elutasította azonban a keresetet az alapító által a következő évben az alperes részére juttatandó összegre vonatkozóan, figyelemmel arra, hogy a jegybank gazdálkodásának ezen szegmense tekintetében az adatkezelő nem az alperes, hanem az MNB.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amiben a kereset elutasítását kérte. A fellebbezési eljárás során ezt módosította, a perbeli adatok közérdekű jellegét nem vitatta. Az elsőfokú döntés megváltoztatását csak annyiban kérte, hogy a perbeli adatok közül a természetes személy pályázók személyes adatait felismerhetetlenné tehesse.

A felperes kérelme elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, azzal, hogy az alperesnek a személyes adatok kitakarására irányuló kérelmét a bíróság utasítsa el. Álláspontja az

volt, hogy a személyes adat és közérdekű adatok szembenállása és különválasztása ilyen módon nem szolgálja a közérdekű adatok nyilvánosságát, mert a perbeli adatok szempontjából igen is jelentősége van annak, hogy kik kapták a pályázati támogatást.

Az Info tv. közérdekű adat fogalommeghatározásából valóban kivette a személyes adatokat, ugyanakkor a jelen perben érvényesített adatigénylet az Alaptörvény 39. cikkén alapul. Ilyen körülmények között pedig az Info tv. nem lehet ellentétes az Alaptörvény rendelkezésével, figyelemmel arra, hogy jelen esetben közpénz felhasználásáról van szó, az ezzel kapcsolatos adatok közérdekűek, tehát az ezzel összefüggő személyes adatok is nyilvánosságot élveznek.

Abban az esetben, ha ezt az érvelést a másodfokú bíróság nem osztaná indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály alkotmányellenességének megállapítását a per tárgyalásának felfüggesztése mellett. Ezt az indokolja, hogy ha a közérdekű adat fogalma nem ilyen szűkítő, akkor is van lehetősége egyébként az adatbirtokosoknak arra, hogy a személyes adatok kiadására, mint akadályra hivatkozzon a közérdekű adatigénylések tekintetében. Fokozott közérdek fűződik ahhoz, hogy az átláthatóság biztosítása érdekében megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek az állampolgárok arról, hogy közpénzek kikhez kerülnek és kerülhetnek. Ha a jelenlegi jogszabály, jogszabályi környezet és a jogszabályi fogalom meghatározás alapján az Info tv. nem ad lehetőséget arra, hogy megfelelő ismeretekkel rendelkezünk ezekről, akkor a bíróság sem tudja a megfelelő szükségesség-arányosság tesztet lefolytatni.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül. Az alperes másodfokú eljárásban tett nyilatkozata és a felperes kérelmére tekintettel abban kellett állást foglalni, hogy a már nem vitás közérdekű adatnak számító adatokban fellelhető és a természetes személyekre vonatkozó személyes adatok is megismerhetők-e.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a jogvitában irányadó jogszabályi rendelkezések alkalmazása mellett az alperes kérelme egyértelműen eldönthető volt.

Magyarország Alaptörvényének VI. cikk (2) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatainak védelméhez, valamint a közérdekű adatok terjesztéséhez.

Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése az átlátható gazdálkodás követelményét és a közélet tisztaságának elvét biztosítja annak deklarálásával, hogy a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.

Rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a személyes adatok védelméhez való jog nem korlátozhatatlan alapjog, ugyanakkor az információs szabadság, mint alapjog sem abszolút jellegű. A perbeli esetben az már nem volt vitás, hogy a fenti alapjogi rendelkezés alapján a közérdekű adatok szolgáltatására az alperes köteles, azt kellett eldönteni ezen kötelezettség teljesítése során az információs önrendelkezési jog olyan korlát-e, amely a közérdekű adatok megismerését szűkíti.

Mind az információs önrendelkezési jogként értelmezett személyes adatok védelméhez fűződő jogot, mind az információs szabadsághoz (közérdekű adatok megismeréséhez) fűződő jogot a 2011. évi CXII. törvény szabályozza, ezért ezen törvény fogalommeghatározásaiból kellett a bíróságnak kiindulnia.

Az Info tv. 3. § 5. pontja a közérdekű adatok köréből egyértelműen kiveszi a személyes adatokat, ezért személyes adat sohasem lehet közérdekű adat. Ugyanakkor a közérdekből nyilvános adat

fogalmának megalkotásával a törvényhozó lehetőséget teremtett ezen főszabályi rendelkezéstől való eltérésre. Az Info tv. 3. § 6. pontja szerint közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli. Ebből az következik, hogy minden olyan esetben, amikor törvény elrendeli, személyes adat is nyilvánosságra hozható az érintett személy hozzájárulása nélkül.

Ilyen kivételt maga az Info tv. is tartalmaz a 26. §. (2) bekezdésében, valamint 27. § (3) és (3a) bekezdéseiben.

A perbeli adatigényben fellelhető személyes adatok egyik rendelkezés alapján sem lehetnek megismerhetőek, ugyanígy nem alkalmazhatók rá a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 3. § (1) és (2) bekezdési sem, figyelemmel ezen törvény 1. § (1) bekezdése szerinti hatályára.

Más konkrét jogszabályra, mely a perbeli esetben a személyes adatok nyilvánosságát elrendelné a felperes sem hivatkozott. Ebből pedig az következik, hogy az alperes által pályázat útján támogatásban részesülő természetes személyek neve nem válik automatikusan közérdekből nyilvános személyes adattá, függetlenül attól, hogy más közfeladatot ellátó, az államháztartás alrendszereihez tartozó szervezetnek a pályázatok nyerteseinek nevét, mint a közpénzek jogosultjainak nevét nyilvánossága kell hozniuk.

A fentiekből az is következik, hogy olyan ok nem merült föl, ami indokolná, hogy a másodfokú bíróság a felperes kezdeményezésére a Pp. 155/B §-a szerint, a per tárgyalásának felfüggesztése mellett az Alkotmánybírósághoz forduljon. Önmagában ugyanis az, hogy az Info tv. kizárja azt, hogy személyes adat közérdekű legyen nem tekinthető alaptörvény-ellenesnek. A személyes adatok védelme ugyanis nem akadályozza a közérdekű adatok megismerését abban az esetben, ha a törvény közérdekből nyilvános adatként lehetőséget biztosít azok nyilvánosságra hozatalára. Nincs tehát olyan rendelkezés, amely egyik alapjog érvényesülését a másik hátrányára abszolút mértékben lehetővé tenné. Nem értett egyet a másodfokú bíróság a felperes azon álláspontjával, hogy közpénzek felhasználásával kapcsolatos közérdekű adatok esetében elsődleges kell legyen a teljes körű, a személyes adatokra is vonatkozó adatnyilvánosság és ennek korlátját képezze csupán a személyes adatok védelme. A jelenlegi jogi szabályozás ugyanis megfelelő egyensúlyt teremt a két alapjog között olyan módon is, hogy ilyen esetekben törvényi lehetőséget teremt a személyes adatok megismerhetőségére.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján hagyta helyben, figyelemmel a peres feleknek a másodfokú eljárás során tett nyilatkozataira.

Az alperes fellebbezése érdemben eredményre nem vezetett, ezért köteles a felperes részére a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján, az ügyvédi munkadíjból álló perköltséget megfizetni, melynek mértékét a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Az eljárás az 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2016. június 1.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila
bíró